

AFET BİLİNCİ VE ÖNLEMLER KİTAPÇIĞI

DEPREM - YANGIN - SEL

AKUTVAKFI

ACİL DURUM ve AFETLERE HAZIR OLMAK

Elinizdeki kitapçık, deprem, yangın ve sel başta olmak üzere, acil durum ve afetlerde kayıplarınızı en aza indirmenizi sağlayabilecek bilgi ve tavsiyeler içermektedir. Unutmayın, bu gibi durumları en az kayıpla atlatmanın en etkili yolu, önceden bilgilenecek, önlem almak ve hazırlık yapmaktır. Kısa bir zaman ayırarak bu kitapçıkta verilen bilgileri öğrenmek ve uygulamak, olası bir acil durum veya afette bize yarar sağlayacaktır.

Acil durum nedir? Acil durum, can kaybı, yaralanma, yapısal ve yapısal olmayan fiziksel hasarlar, çevresel zararlara neden olan, toplumsal faaliyetleri aksatabilen beklenmedik, planlanmadık olaylardır.

Afet nedir? Acil durumlarla baş edebilmek için yaratılmış mevcut kaynakların yetersiz kaldığı büyük çaplı acil durumlardır.

Acil durum ve afetlere karşı yapılacak hazırlıkların ilk aşaması planlamadır. Planlamanın da ilk adımı, yaşadığımız, çalıştığımız yerlerdeki acil durum planları hakkında bilgi almaktır. İlimizin, ilçemizin, kentimizin; çalıştığımız kurum, kuruluşun, çocuklarımızın okullarının acil durum planlarını bilmeli, aile olarak yapacağımız acil durum planını da bunlara uygun olarak hazırlamalıyız.

Aile acil durum planı neleri içermelidir? Bu plan, büyük bir acil durum veya afetten sonra:

- Çocuklarımız okula gidiyorsa, böyle bir durumda onları kimin alacağı,
- Evimizin dışında güvenli olduğunu düşündüğümüz buluşma noktası,
- Kent dışındaki iletişim sorumlumuzun kim olacağı (*),
- Olaydan sonraki ilk 72 saatte yaşamımızı kolaylaştıracak malzemeleri, kapsamalıdır...

(* *İletişim sorumlumuz: Farklı bir ilde yaşayan, afet sonrasında durumumuzu haber vereceğimiz kişidir. Bizi merak edenleri bu kişi bilgilendirecek, böylece afet bölgesindeki sınırlı olanaklara rağmen birden fazla telefon görüşmesi yapmak zorunluluğu ortadan kalkacaktır. Böylece yakınlarından haber almak için afet bölgesine gelecek kişilerin sayısı azalacak, müdahalecilerin ve yöneticilerin işi kolaylaşacaktır.*

Tanımadığımız bir mekana gittiğimizde acil çıkışların ve acil durum toplanma alanlarının nerede olduğunu öğrenmeyi alışkanlık haline getirmeliyiz. Özellikle engelli bireyler binada bulunacakları yeri danışmaya veya güvenliğe bildirerek acil bir durumda tahliyelerinin kolaylaştırılmasını istemelidirler.

ACIL DURUM MALZEMELERİNİZİ BUGÜNDEN HAZIRLAYIN!

Acil durum planımızla birlikte, büyük bir acil durum ya da afetten sonra ihtiyaç duyabileceğiniz malzemelerin listesini yapmalıyız. Evimizden ayrılırken yanımıza almamız gereken bu malzemeleri, tercihen uygun bir çantada hazır bulundurmamız. Böylece olaydan sonraki zorlu ilk birkaç günde yaşamımız kolaylaşacaktır.

Taşıyabileceğimiz kadar kapalı içme suyu

Kolay bozulmayacak yiyecek (kuruyemiş, konserve) vb.

İlk yardım seti

Pilli radyo ve yedek pilleri

El feneri ve yedek pilleri

Ev, işyeri, araç yedek anahtarları

Nakit para

Kibrit ya da çakmak

Kalem kağıt

Düdük

Mevsime uygun yedek giysiler, içlikler, vb.

Kimlik belgeleri, tıbbi kayıtlar, polişler vb. belgelerin fotokopileri

Düzenli kullanılan ilaç ve tıbbi malzemeler

Bebekler için mama, bebek bezi, biberon, vb.

Önemli telefon numaraları

Yukarıda gördükleriniz mutlak bir liste olmayıp, önerdiğimiz temel malzemeleri kapsamaktadır. Kendimiz ve ailemiz için gerekli göreceğimiz başka malzemeleri de hazır bulundurabiliriz.

Örneğin:

- Cep telefonu ve diğer cihazlar için şarj bataryası (powerbank)
- Kişisel hijyen malzemeleri: Tuvalet kağıdı, kağıt havlu, ıslak mendil, dezenfektan el solüsyonu ya da jeli
- Engelli kişiler için varsa protez, implant vb. yardımcı araçların yedek parçaları ve tamir setleri (piller de dahil olmak üzere). Görme engelliler için eldiven ve yedek baton. Engelli kimlik kartı
- Battal boy çöp torbası
- 10 metre sağlam naylon ip (çamaşır ipi vb.); dikiş seti
- Eğer mümkünse: Çadır, mat ve uyku tulumu, temiz su kabı (plastik şişe, termos, bidon...)

AFET BİLGİ KARTI

TC Kimlik No:

Adı Soyadı:

Kan Grubu:

Şehir İçi Telefon Bilgileri

İsim: Tel:

İsim: Tel:

Şehirler Arası Telefon Bilgileri

İsim: Tel:

İsim: Tel:

ÖZEL BİLGİLER

Düzenli Kullandığı İlaçlar

İsim: Doz:

İsim: Doz:

Alerjiler:

Adres:

Buluşma Noktası:

*Afet bilgi kartınızı mümkün olduğunca detaylı hazırlayın ve acil durum çantanızda bulundurun.

DEPREM

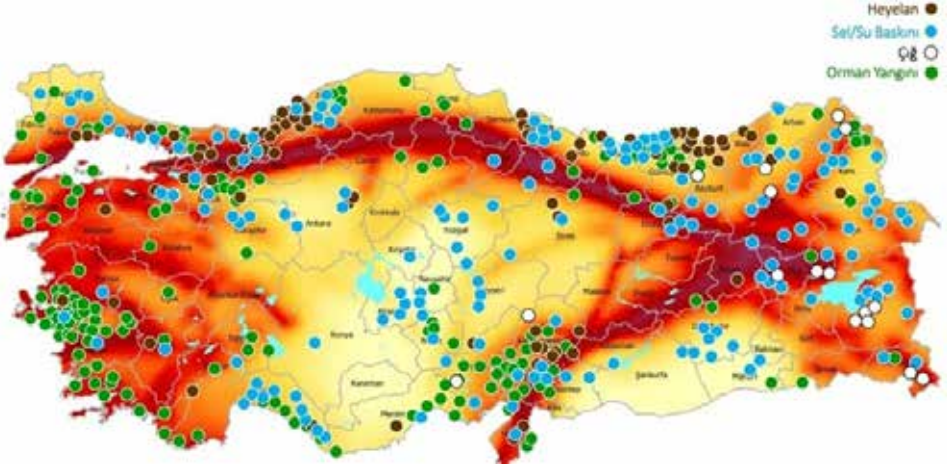
TÜRKİYE'DE DEPREM RİSKİ

Yurdumuzun % 96'sı deprem tehlikesi altındadır. Siz de aşağıdaki Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası'na bakarak bölgeniz için belirlenmiş deprem tehlike derecesini öğrenebilirsiniz.

DİKKAT: Deprem tehlikesinin düşük olarak değerlendirildiği bir bölgede bulsanız dahi, komşu bölgelerdeki şiddetli bir depremden etkilenmeniz mümkündür. Nitekim 17 Ağustos 1999 İzmit Körfezi depremi, deprem merkez üssüne yaklaşık 110 km uzaklıktaki Avcılarda çok sayıda binanın yıkılmasına ve çok sayıda vatandaşımızın hayatını kaybetmesine neden olmuştur.

6 Şubat 2023 Pazarcık/Kahramanmaraş depreminde de oldukça geniş bir alanda can ve mal kayıpları yaşanmıştır.

(*) Richter ölçeği logaritmikdir. Örneğin 8 büyüklüğündeki bir deprem 4 büyüklüğündeki bir depremden 2 kat değil, 10,000 kat daha büyük ve açığa çıkardığı enerji miktarı ise 810,000 kat daha fazladır.

BÜYÜKLÜK	DEPREMİN ETKİLERİ	YILDA YAKLAŞIK KAÇ KEZ GÖRÜLDÜĞÜ
1.0-3.0	Hissedilmez, sismografla kaydedilir	3.000.000
3.1-4.0	Sık hissedilir. Çok az hasar	50.000
4.1-6.0	Binalarda ve diğer yapılarda hasar	15.000
6.1-6.9	Nüfusun yoğun olduğu yerlerde büyük hasar	120
7.0-7.9	Şiddetli deprem. Ciddi hasar	20
8.0-dan büyük	Çok şiddetli deprem. Bir yerleşim yeri tümüyle yok olabilir	1

DEPREM ÖNCESİNDE YAPMANIZ GEREKENLER

- Deprem olasılığını aileniz ve yakınlarınızla konuşun, onları bilgilendirin. Bilgilenmek, korkunun azalmasını sağlar, paniğin önüne geçer.
- Deprem öncesinde, sırasında ve sonrasında neler yapabileceğinize dair acil durum planı yapın.
- Deprem yakınlarınızla ayrı olduğunuz bir anda meydana gelirse, nerede, nasıl buluşacağınızı saptayın.
- Yaşam alanlarınızı tanıyın. Binanızın bilimsel ilkelere ve mevcut yönetmeliklere uygun yapıлып yapılmamış olduğunu kontrol ettirin.
- Unutmayın, can ve mal kaybına neden olan deprem değil, depreme dayanıksız binalardır.
- Bulduğunuz mahallede bir afetten sonra hizmet alabileceğiniz (sağlık, barınma, güvenlik vb.) noktaları öğrenin.

- Deprem binaları hiç düşünmeyeceğiniz bir güçle sarsar, eşyaların devrilmesine ve yer değiştirmesine neden olur. Evinizdeki yüksek, ağır eşyaları duvara sabitleyin. Düşmeleri halinde yaralanma ve can kaybına neden olabilecek nesnelere saptayın ve önlem alın.

- Yangına ve gaz zehirlenmelerine karşı ocak, soba ve ısıtıcıları, varsa baca borularını sabitleyin.
- Olası kayıplarınızı karşılayabilmek için evinizi, iş yerinizi, eşyalarınızı, kendinizi ve ailenizi sigorta ettirin.
- Tehlikeli bölgeleri, eşyaları belirleyin ve önlemlerinizi alın.

- Binanızın tasarımının değiştirilmemiş olduğundan emin olun (kolon, kiriş vs).

Doğru sabitleme malzemesinin seçimi için teknik destek almanızı öneririz.

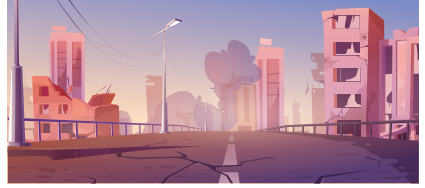
DEPREM SIRASINDA YAPMANIZ GEREKENLER

- Deprem anında sakin kalmaya çalışın ve çevrenizdekilerin de sakin kalmasına yardımcı olun. Unutmayın, önceden hazırlık yapmamış ve bilgilenmemiş kişilerin paniğe kapılması daha kolaydır.
- Mümkün olduğunca hareket etmeyin ve yer değiştirmeye çalışmayın.
- Bir bina içindeyseniz asansör kullanmayın, merdivenle kaçmaya çalışmayın. Balkona çıkmayın. Pencereleere yaklaşmayın (camlar kırılıp savrulabilir).
- Eğer binanız bilimsel ilkelere ve mevcut yönetmeliklere uygun yapılmış ve eşyalarınız sabitlenmiş ise ağırlık merkezi yere yakın, sağlam olduğunu değerlendirdiğiniz eşyanın yanında; YAT-KORUN-TUTUN uygulamasını yapın. Yere yan yatın, ayaklarınızı karnınıza çekin, üstte bulunan elinizle başınızı koruyun, altta kalan elinizle de yanına yattığınız eşyaya tutunun.

Bu hareketi yukarıdan düşebilecek nesnelere karşı koruyucu olduğunu düşündüğünüz bir eşyanın altında da yapabilirsiniz.

- Deprem anında dışarıdaysanız, bina, üst geçit, köprü vb. yapılardan, direklerden, ağaçlardan, elektrik hatlarından uzak durmaya çalışın. Bunlar çökebilir, devrilebilir ya da parçaları aşağıya düşebilir.

- Tekerlekli sandalye kullanıcısı iseniz ve YAT-KORUN-TUTUN uygulamasını yapmanız güç ise, sandalyenizin tekerleklerini uygun bir yerde kilitleyerek kendinizi küçülterek kollarınızla başınızı ve ensenizi korumaya çalışın.

YAT, KORUN, TUTUN!

DEPREM SONRASINDA YAPMANIZ GEREKENLER

- Daha önce acil durum çantası hazırlamadıysanız, hazırlamış olduğunuz acil durum malzemeleri listesindeki malzemeleri bir çantaya koyun ve evi terk ederken yanınıza alın.
- Binanızdan çıkarken, doğal gaz kaçağı yok ise; önce doğal gaz vanasını, sonra elektrik şalterini ve en son su vanasını kapatın. Doğal gaz kaçağı var ise elektrik düğmelerine ve şalterine dokunmayın; elektrik düğmeleri açık ise açık, kapalı ise kapalı kalmalıdır. Aydınlatma amacıyla kıvılcım çıkarabilecek aletler, kibrit ve çakmak kullanmayın. Sigara içmeyin.
- Artçı depremler olması olağandır. Artçı depremleri hissettiğinizde YAT-KORUN-TUTUN yapın.
- Hasar görmüş binalardan uzak durun. Yetkililer tehlike olmadığını söyleyene kadar binalara girmeyin.
- Yaşamsal önemi olan durumlar dışında telefonları kullanmayın, hatları meşgul etmeyin. Sosyal medya üzerinden doğruluğu kesin olmayan bilgileri paylaşmayın.
- Yetkililer izin verdikten sonra, binanıza girmeden önce, doğal gaz ve elektrik sistemlerini uzman kişilere kontrol ettirin.
- Hasarınızın saptanmasını kolaylaştırmak için koşullar uygun olduğunda binanızın fotoğrafini çekin.

Binanızdan çıkarken bu sırayla kapatın:

YANGIN ÖNCESİNDE YAPMANIZ GEREKENLER

- Yanma olayının kontrolden çıkmış haline yangın denir. Maddenin, ısı ve oksijen ile kimyasal tepkimesi sonucu oluşan olaydır. Yanma olayının başlaması için; yanıcı madde, yeterli miktarda oksijen ve ısının bir arada olması gerekir.

Bir yangını söndürmek için yangın bileşenlerinden birini ortadan kaldırmak gerekir.

- Yanıcı olduğu hiç akla gelmeyecek malzemeler dahi büyük yangınlara neden olabilir (bitkisel yağlar, margarin, un vb.).
- Ateş yakmanın yasaklanmış olduğu yerlerde, görünür bir tehlike unsuru olmasa da ateş yakmayın. Yasaklanan yerlerde sigara içmeyin.
- Sigara içmenin serbest olduğu alanlarda, biten sigaranızı söndürdüğünüzden emin olun, izmariti yere ya da çöp kutusuna değil bu amaçla yapılmış olan kap veya kutulara atın.
- Kamp ateşi, soba, ocak, fırın gibi ısı kaynaklarını dikkatli kullanın, söndürdüğünüzden emin olmadan yanından ayrılmayın.
- Yanıcı maddelere ve kibrit, çakmak gibi ateş başlatıcılara çocukların erişmesini önleyin. Ağır engel grubu içinde ve başkalarının yardımına bağımlı yaşayan bireyleri, çocukları, yaşlıları ısı kaynaklarıyla yalnız bırakmamaya özen gösterin.

- Bulduğunuz binanın elektrik tesisatının standartları karşılayıp karşılamadığını öğrenin. Bu konuda profesyonel hizmet alın.
- Çoklu prizlere üreticinin belirttiğinden fazla alet bağlamayın ve birden fazla çoklu prizi birbirine ekleyerek bu aletlerin kaldırdılabileceğinden fazla güç çekmeyin.

- Tüm elektrikli cihazları, özellikle de elektrik sobası, elektrikli ızgara, tost makinesi, saç kurutma makinesi, ütü, havya gibi ısı üreten aletleri üreticinin belirttiği biçimde kullanmaya özen gösterin. Kullanım sonrasında kapatmayı ve fişten çekmeyi alışkanlık haline getirin.

- Elektronik cihazları “bekleme” konumuna almaktansa, tümünden kapatmayı tercih edin (cihazda bu seçenek yoksa, kendinden anahtarlı bir priz kullanabilirsiniz).

- Doğal gaz kaçağından şüphelenirseniz, kaçağı kibrit, çakmak vb. ateş başlatıcılarla saptamaya çalışmayın. Kıvılcım oluşmasına neden olabileceğinden, elektrikli aletleri ve ışıkları açmaya-kapamaya çalışmayın. Derhal doğal gaz vanasını kapatın, havalandırmak için pencere-kapı açın ve kaçak ihtimali olan yerden çıkarak, durumu telefonla **187** Doğalgaz İhbar Hattı'na bildirin. Yangın ihtimali var ise **112**'den itfaiyeyi arayın.

- LPG kaçağından şüphelenirseniz, kaçağı kibrit, çakmak vb. ateş başlatıcılarla saptamaya çalışmayın. Kıvılcım oluşmasına neden olabileceğinden, elektrikli aletleri ve ışıkları açmaya-kapamaya çalışmayın. Derhal LPG kaynağını kapatın, havalandırmak için pencere-kapı açın ve kaçak ihtimali olan yerden çıkın. Havalandırma imkanı olmayan bodrum gibi yerlerde LPG kullanmayın. Yangın ihtimali var ise **112**'den itfaiyeyi arayın.

Yangında Sürelere Göre Isı Artışı:

05 dakika sonra	555 °C
10 dakika sonra	660 °C
15 dakika sonra	720 °C
30 dakika sonra	820 °C
60 dakika sonra	927 °C

İnsan Vücudunun ve Solunum Sistemlerinin Dayanma Süreleri:

65 °C	1 - 2 saat
120 °C	15 dakika
143 °C	5 dakika
177 °C	1 dakika

- Evinizde, iş yerinizde ve aracınızda mutlaka yönetmeliklere uygun yangın söndürme cihazı bulundurun.

- LPG ve doğal gaz kullanılan yerlerde kaçağa karşı mutlaka gaz detektörü bulundurun.
- Isı ve duman detektörü (yangın alarmı) taktırın. Bunların çalışıp çalışmadıklarını en az ayda bir defa kontrol edin.

- İşitme engelli kişiler için görsel ve/veya titreşimli alarm edinilmesini tavsiye ediyoruz.
- Olası kayıplarınızı karşılayabilmek için evinizi, iş yerinizi ve eşyalarınızı, kendinizi ve ailenizi sigorta ettirin.
- Bulduğunuz binanızdaki acil çıkışların yerini öğrenmeyi alışkanlık haline getirin. Evinizde ve işyerinizde kaçış yolunuzu önceden planlayın. Ailenizi, özellikle çocuklarınızı bilgilendirin. Düzenli olarak uygulama yapın.

UNUTMAYIN!

- Her yangına su ile müdahale edilemez. YAĞ GİBİ MALZEMELERE SU İLE MÜDAHALE DAHA ÇOK ZARAR VEREBİLİR. Yangının sınıfına uygun söndürme cihazı kullanınız.
- Temel yangın eğitimi alın.

Yangın Sınıfı	Yanıcı Madde	Söndürme Prensibi	Kullanılacak Madde veya Malzemeler
A	Odun, Kağıt, Tekstil ve Benzeri Kumaşlar	Soğutma	Su, su esaslı cihazlar, kuru kimyevi tozlu cihazlar kullanılmalıdır.
B	Yanabilir Sıvılar ve Sıvılaştırılabilir Katı Maddeler	Boğma	Kum, toprak, köpüklü, karbonhidratlı ve kuru kimyasal tozlu cihazlar kullanılmalıdır.
C	Gazlar ve Sıvılaştırılmış Gazlar	Yanıcı maddenin ortadan kaldırılması	Yanıcı madde olan gaz musluktan kapatılmalı, daha sonra etrafa tutuşturduğu yangının türüne göre söndürülmelidir.
D	Metaller	Kimyasal reaksiyon sonucu söndürme	Yanan metale uygun kimyasal söndürme maddesi kullanılmalıdır.

YANGIN SÖNDÜRÜCÜ KULLANIMI

Cihazı hazırlayın.
Açık alandıysanız rüzgarı arkanıza alın.

Püskürtme ucunu alevin dibine doğru tutun.
(En az 3m., en çok 5m. mesafeden)

Önce önünü, sonra ileriye söndürün.

Yangın tamamen sönmeden ayrılmayın.

YANGIN SIRASINDA YAPMANIZ GEREKENLER

- Varsa derhal yangın alarmını çalıştırın. Yangın alarmı yok ise bağıarak çevrenizi bilgilendirin.

- Derhal bulunduğunuz alanı terk edin.
- Yangın tehlikesinden uzaklaştıktan sonra itfaiyeyi (112) arayın.
- Yangın henüz başlamış ve bir kişinin müdahale edebileceği boyutta ise, sınıfına uygun yangın söndürme cihazı kullanarak söndürmeye çalışabilirsiniz (temel yangın eğitimi almış iseniz). Yeterince soğutma yapılmazsa, sönmüş görünen bir yangının tekrar başlayabileceğini de unutmayın.
- Kontrolnden çıkmış bir yangını söndürmek için riske atılmayın, binadaki diğer kişilerle birlikte tahliye olun.
- Eğer giysiniz tuttuysa yardım istemek için bağırın ve dur yat yuvarlan kuralını uygulayın.

- Dumanlı alanlarda emekleyin veya çökerek ilerleyin. Mümkünse ağzınızı ıslak bir bez ile kapatınız. Böylece tavanda biriken dumandan ve ısıdan çok daha az etkilenirsiniz.

- Kesinlikle asansörleri kullanmayın.
- Bulduğunuz alandaki pencereleri kesinlikle açmayın, camları kırmayın! İÇERDEKİ OKSİJEN MİKTARININ ARTMASI YANGININ DAHA HIZLI BÜYÜMESİNE VE BAŞKA ALANLARA SIÇRAMASINA NEDEN OLABİLİR.
- Çıktığınız her kapıyı kapatın ama kilitlemeyin.
- Kapalı bir kapıyı açmadan önce elinizin tersi ile AŞAĞIDAN YUKARIYA DOĞRU sürerek ısı kontrolü yapın. Kontrol ettiğiniz kapı sıcak değilse kapıyı açın ve tahliyeye devam edin. Dumanlı alanlarda emekleyerek veya çökerek ilerleyin. Böylece tavanda biriken dumandan ve ısıdan çok daha az etkilenirsiniz.

- Kontrol ettiğiniz kapı sıcak ise kapıyı kesinlikle açmayın. Başka bir yoldan tahliye olmayı deneyin. Eğer bu mümkün değilse, yangına en uzak odada dumanın ve sıcak havanın içeri girmemesi için battaniye veya benzeri bir nesneyi ıslattıktan sonra kapının altını tıkayın ve diğer aralıkları da mümkünse kapatmaya çalışın. Pencereye yakın durun. Zorunlu kalırsanız pencereyi bir parmak aralayarak hava almaya çalışabilirsiniz. Kesinlikle camları kırmayın. Kolay fark edilecek renkte bir bez parçası vb. sallayarak yerinizi dışarıdakilere belli edin.

- Binadan çıktıktan sonra tahliye olmuş kişileri sayın, sağlık durumları tehlikede olanlar var ise acil sağlık hizmetine (112) haber verin. Binada kalan olmuşsa, diğer kişilerden bilgi edinerek kimliğini ve yerini saptamaya çalışın. Bu bilgileri mutlaka itfaiye ile paylaşın.

- İtfaiye geldiğinde yangının başlangıç yeri, nedeni, binadaki malzemeler, kişiler vb. konularda görevlilere bilgi verin.

YANGIN SONRASINDA YAPMANIZ GEREKENLER

- Tesisatlarınızı ve binanızı yapısal olarak muayene ettirin.
- Sigorta işlemlerini başlatın.

SEL ÖNCESİNDE YAPMANIZ GEREKENLER

- Sel riski olan bir bölgede yaşıyorsanız hava durumu bilgilerini ve uyarılarını sürekli olarak takip edin.
- Aileniz ve işyeriniz için yapmış olduğunuz “Acil Durum Planı”na sel öncesi, sel sırası ve sel sonrası yapılacakları da ilave etmeyi unutmayın.
- Elektrikli cihazlarınızı ve değerli eşyalarınızı (tapu, sigorta poliçesi, pasaport vb. belgeler dahil) suyun yükselmesinden etkilenmeyecek yerlere koyun.

- Temiz ve kapalı kaplarda içme suyu bulundurun.
- Mutlaka bir acil durum malzemeleri listesi hazırlayın, daha önce acil durum çantası hazırlamadıysanız, listedeki malzemeleri evi terk ederken bir çantaya koyarak yanınıza almayı unutmayın.

- Bir sel bölgesinde yaşıyorsanız, suyun binanıza girebileceği yerlere yerleştirilmek üzere kum torbaları edinin.

- Olası kayıplarınızı karşılayabilmek için evinizi, iş yerinizi, eşyalarınızı, kendinizi ve ailenizi sigorta ettirin.

Aracınızdayken sel içinde kalırsanız, mümkünse hemen aracı uygun bir yerde durdurun ve aracı terkederek yüksek bir yere çıkın. Ayak bileğini geçen su insanı, araç tekerleği hizasındaki su ise aracı sürükleyecek kadar güçlüdür.

SEL SIRASINDA YAPMANIZ GEREKENLER

- Sel olasılığını yeterince erken haber aldıysanız, kapı ve pencere gibi suyun girebileceği noktaları kum torbaları ile destekleyin.
- Binadan içeri su girmesi ihtimali belirdiğinde elektrik tesisatını hemen kapatın, suyun ulaşamayacağı üst katlara çıkın.
- Yangın ya da yapıyı tehdit eden bir durum varsa derhal binayı tahliye edin.

- Sel anında açık alanda bulunuyorsanız hemen suyun ulaşamayacağı yüksek bir yere çıkın.
- Sel sularının içinde yürümeye ve yüzmeye çalışmayın. Sular alçak ve durgun görünüyorsa da, zemindeki bir engel, sivri bir cisim nedeniyle zarar görebilir ya da bir çukura düşebilirsiniz.
- Sel sırasında suyun basıncının kanalizasyon kapaklarının ve mazgalların yerinden çıkmasına neden olabileceğini unutmayın.
- Sel suları içinde araç kullanmayın, suyun yüksekliği çok az olsa da engel ya da çukurları göremeyebilirsiniz.
- Hızlı akan su üzerindeki köprülerden uzak durun.

Sel Suyuna veya Akarsuya Düşmeniz Halinde, ya da Düşmüş Birine Yardım Etmeniz Gerektiğinde;

Sel suyu akarsu ile boğuşmadan kenarlara

Yüzme sırasında sırt üstü yatın, suyun altındaki nesnelere takılmamak için ayaklarınızı akıntı yönüne çevirin, elleriniz ile denge bulmaya çalışın.

Sizi su altına çekebilecek nesnelere karşılaşmanız ya da tutunarak dışarı çıkacak bir yer bulmanız halinde başınız önde yüzmeye başlayın.

Su içindeki insanları ip, sopa, dal veya ip bağladığımız yüzen malzemelerle kenara almaya çalışın. Kesinlikle suya girmeyin!

SEL SONRASINDA YAPMANIZ GEREKENLER

- Daha önceden hazırlamış olduğunuz acil durum malzemelerini bir çantaya koyun ve binanızı terk ederken yanınıza alın.

- Kapalı içme suyunuz yoksa, kullanmadan önce içme suyunu en az 10 dakika fokurdatarak kaynatın.

- Binanızdan çıkarken, doğal gaz kaçağı yok ise; önce doğal gaz vanasını, sonra elektrik şalterini ve en son su vanasını kapatın. Doğalgaz kaçağı var ise elektrik düğmelerine ve şalterine dokunmayın; elektrik düğmeleri açık ise açık, kapalı ise kapalı kalmalıdır. Aydınlatma amacıyla kıvılcım çıkarabilecek aletler, kibrit ve çakmak kullanmayın.

- Acil durum olmadıkça araçları kullanmayın.
- Yaşamsal önemi olan durumlar dışında telefonları kullanmayın, hatları meşgul etmeyin. Sosyal medya üzerinden doğruluğu kesin olmayan bilgileri paylaşmayın.

ACİL DURUMLARA HAZIR MISINIZ?

Soru	Evet	Hayır
Aile toplantısı yaptınız mı?		
Evde ve her odada güvensiz yerleri belirlediniz mi?		
Afet sonrasında 72 saat yetecek kadar yiyecek malzemeniz var mı?		
İlk yardım eğitimi aldınız mı?		
İlk yardım çantanız var mı?		
Evinizde yangın söndürücü var mı?		
Ailenizin tüm üyeleri su-elektrik-gaz vanalarının yerlerini ve nasıl kapatılacağını biliyor mu? Siz biliyor musunuz?		
Sizin ve ailenizin önemli kayıtlarının kopyalarını bölge dışındaki yakınlarınıza gönderdiniz mi?		
Bir yangın olduğunda yapılacak işleri ailenizle konuşup tespit ederek tatbikat yaptınız mı?		
Afet sonrasında yaşadığınız bölge dışında kalabileceğiniz bir mesken var mı?		
Afet sonrasında varlığını, sağlığını tespit ya da kontrol edecek kişiler belirlendi mi?		
Okula giden çocuklarınızın okudukları okulun afet planı var mı? Çocuklar ne yapacağını biliyor mu?		
Ev, araba ve işyeri ile kendinizi sigorta ettirdiniz mi?		
Yataklarınızın yanında el feneri ve terlik var mı?		
Evdeki ve binadaki çıkış yollarını belirlediniz mi?		
Ev halkı yangın söndürme cihazını kullanmayı biliyor mu?		
Afet bilgi kartı hazırladınız mı?		
Afet sonrası buluşma planınız var mı?		

www.acischools.k12.tr

AKUTVAKFI

AKUT Vakfı

Kocatepe Mah. Cumhuriyet Cad.
Belir Palas Apt. No:29 Kat:5 D:18
Beyoğlu / İSTANBUL
Telefon: +90 212 706 0112
www.akutvakfi.org.tr